Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 92 **Katowice, środa 20-go kwietnia 1932 r.** **Rok 31**

Dziesięciolecie podejrzanego sojuszu.

Niemcy i Sowiety obchodzą właśnie 10-lecie zawartego między temi państwami traktatu w Rapallo. Wszystkie organy prasowe Niemiec poświęcają temu obszerne wspomnienia, a Litwinow w osobnym wywiadzie podkreśla znaczenie tego układu dla współpracy sowiecko-niemieckiej na polu politycznem i gospodarczem.

Czem był układ kwietniowy z roku 1922, zawarty w Rapallo? Było to pierwsze czynne wystąpienie dyplomacji republikańskich Niemiec na arenie międzynarodowej. I rzecz wielce charakterystyczna: **pierwszy ten występ zmierzał w kierunku... Rosji.**

Był to nawrót do tradycji, poniechanej przez Wilhelma II, który zmontował „trójprzymierze" i dopuścił do sprzymierzenia się carskiej Rosji z Francją.

Dzieje drugiej połowy 18 w. całego niemal 19 stulecia są okresem ścisłej współpracy dyplomatycznej niemiecko-rosyjskiej. **Celem tej współpracy był w 18 wieku rozbiór Polski, w 19-ym niedopuszczenie do niepodległości państwa polskiego.** Po wskrzeszeniu w r. 1871 cesarstwa niemieckiego, Bismark stanowczo opowiadał się za ścisłą współpracą niemiecko-rosyjską. Do ostatniej chwili swego życia ostrzegał przed rozluźnieniem stosunków między Berlinem a Petersburgiem, Mikołajem II a Wilhelmem II.

Ten „błąd", jakim w oczach Bismarka było dopuszczenie, aby carska Rosja sprzymierzyła się z Francją, a wilhelmińskie Niemcy z Austrją — postarała się czemprędzej naprawić powojenna dyplomacja obu państw w Rapallo.

Tylko że zupełnie zmienili się partnerzy — a przedmiot, przeciw któremu tradycyjnie zwracało się stuletnie przymierze rosyjsko-niemieckie, również znalazł się w odmiennej sytuacji — **Wskrzeszenie niepodległości Polski stało się faktem, umocnionym zarówno traktatami pokojowemi, podpisanemi przez Niemcy, jak i zwycięstwem nad „czerwoną armją", ciągnącą pod Warszawę na podbój Polski.** Zresztą zmienili się partnerzy i ich przedstawiciele dyplomatyczni. — Rewolucja rosyjska 1917 r. zmiotła z powierzchni dynastję Romanowów, a rok 1918 oddał władzę nad Rosją w ręce komunistyczne. Rewolucja listopadowa w Niemczech pozbawiła tronu Hohenzollernów i stworzyła republikę konstytucyjną. Lenin i Ebert, Cziczerin i Rathenau byli sukcesorami wilhelmińskiego i mikołajewskiego reżimu.

To oczywiście musiało nadać traktatowi w Rapallo zupełnie inny charakter i cechy.

Treść tego układu jest do tej chwili tajna. I tylko z tego, jak się w ciągu 10 lat rozwijają stosunki sowiecko-niemieckie, można wywnioskować o tem, co postanowiono w Rapallo. **Widzimy więc np. ścisłą współpracę w rozbudowie przemysłu wojennego, niezwykłą tolerancję Niemiec wobec agitacji komunistycznej we własnym kraju** (5 miljonów wyborców Thälmana), **tolerancję importu rosyjskich produktów rolnych, choć agrarjusze niemieccy na to się boczą. I widzimy też niezwykłą nerwowość w Berlinie, gdy tylko stosunki polsko-rosyjskie wkraczają na tory bliższe (np. ostatnio wobec paktu o nieagresji).**

Z tych faktów widać, co stanowi istotę traktatu sowiecko-niemieckiego, zawartego przez 10 laty w Rapallo.

Jest to nawrót do stuletniej tradycji dyplomacji niemieckiej i rosyjskiej, opartej na punkcie geograficznym, że u wschodnich granic Niemiec a zachodnich Rosji znajduje się — Polska.

E. P.

Fantastyczny plan ożywienia obrotu handlowego w Ameryce.

Berlin. Z Nowego Jorku donoszą: Prezydent Hoover stoi bezpośrednio w obliczu nowej ciężkiej sytuacji.

Kongres zajmuje się obecnie uchwalaniem bilu Glassa, przewidującego rozszerzenie kontroli Federal Reserve Banku nad bankami. Ustawa Glassa ma być ostatn. kamieniem w ustawodawstwie kryzysowem, lecz mimo postępu prac ustawodawczych coraz widoczniejsze staje się, że legislatywa nie jest w stanie nadążyć rozwojowi wypadków.

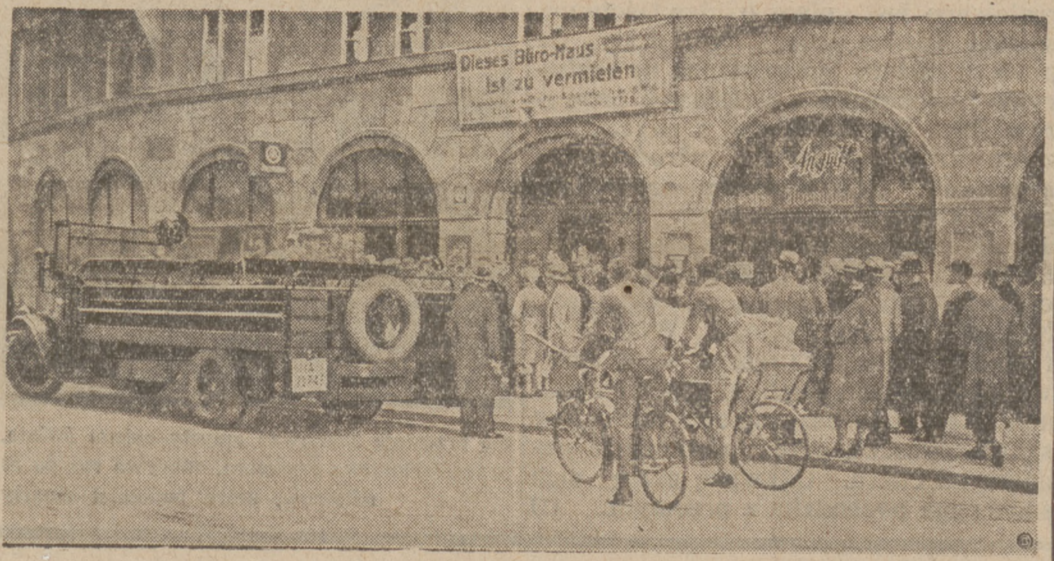
Wobec tego rząd będzie musiał uciec się do specjalnych pełnomocnictw.

Grupa senatorów amerykańskich propaguje myśl emisji 2 miljardów dolarów celem ożywienia obrotu handlowego.

Bankierzy sprzeciwiają się temu planowi, ponieważ byłoby to ich zdaniem początkiem niekontrolowanej inflacji.

Natomiast panuje zgodny pogląd, iż tak radykalna kuracja, zastosowana powinna być dopiero wówczas, gdy zawiodą nowe próby powiększenia płynności pieniądza.

Rozwiązanie szturmówek Hitlera.

Po wydaniu przez prezydenta Hindenburga dekretu, rozwiązującego wszystkie organizacje bojowe Hitlera, policja niemiecka przystąpiła niezwłocznie do zamykania przedewszystkiem ich lokali. Powyżej przedstawioną mamy chwilę pieczętowania przez policję jednego z gniazd band hitlerowskich w Berlinie.

Wnioski polskie na międzynarodowej konferencji izb handlowych zakłopotały Niemców.

Insbruck. Wystąpienie delegacji polskiej w sprawie planu francuskiego i jego ewentualnych zmian **stanowi punkt zwrotny w obradach konferencji międzynarodowej izb handlowych w Innsbrucku.**

Dyskusję, wywołaną przez wystąpienie polskie na konferencji, ułatwił znacznie jasno określony wniosek polski, względnie rezolucja, poparta, oprócz Francji, także przez Węgry i Jugosławję. **Rezolucja w pierwszej części zaleca izbom interwencję u odnośnych rządów na rzecz planu francuskiego, uzupełnionego utworzeniem t. zw. rynków pomocniczych według wniosku polskiego. — Część druga rezolucji polskiej przewiduje dalsze zmiany w planie francuskim, o ileby, po gruntownych badaniach, okazała się konieczność dalszych uzupełnień.**

Jak było do przewidzenia, wystąpił delegat niemiecki przeciwko wnioskowi polskiemu, żądając odesłania sprawy do dalszej dyskusji w poszczególnych komisjach, co oznaczałoby pogrzebanie sprawy.

Wobec tego są w toku rokowania o osłabienie rezolucji polskiej i umożliwienie takiej rezolucji, na którą godziłaby się także opozycja.

Wobec rozprzężenia w łonie konferencji jest możliwe rychlejsze jej zakończenie dziś lub jutro.

Francja w ogniu walki wyborczej.

Paryż. Kampanja wyborcza we Francji wre w całej pełni.

Ministrowie i przywódcy obecnej większości, jak również szefowie opozycji, głównie Herriot i Blum, wygłaszają codziennie olbrzymie mowy programowe, których nie sposób powtarzać w krótkich sprawozdaniach telegraficznych. **Każdy mówca zapowiada zwycięstwo swojej partji.**

Dziennik „Oeuvre" reasumuje sytuację w następujących słowach: Tardieu prowadzi otwartą walkę z socjalistami, oszczędza radykałów i właściwie lekceważy prawicę Marina. Minister Paul Reynaud nie chce za nic wyrzec się prawicy. Blum stawia warunki radykałom, którzy roztropnie unikają odpowiedzi. Socjalista Marquet wypowiada się bez zastrzeżeń za udziałem socjalistów w rządzie radykalnym, jedynie zaś Herriot stoi na gruncie obrony ideologicznej programu partji radykalnej i oczekuje za spokojem werdyktu głosowania powszechnego.

Obraz ten odpowiada w przybliżeniu istotnej sytuacji wyborczej, z zastrzeżeniem, że prognostyki, chociaż przychylne lewicy, nie przewidują jednak zbyt radykalnego przesunięcia na lewo.

Wyrok w procesie o zajścia w Paruszowcu.

Rybnik. Wczoraj o godz. 9 rano rozpoczęła się w Sądzie Okr. zam. Wydz. Karnego w Rybniku pod przewodnictwem sędziego Stodolaka rozprawa przeciwko Emilowi i Tomaszowi Marcolowi, Janowi Czapli, Józefowi Chrostowi, Emilowi Skibie, Pawłowi Szwedzie, Aleksandrowi Sośnie, Ryszardowi Sobikowi, Augustynowi Kolonce, Wilhelmowi Kowalskiemu, Ryszardowi Małachowskiemu i Robertowi Lipce z Rybnika, **oskarżonym o naruszenie miru powszechnego, jakiego dopuścili się w dniu 21. I. br. w Paruszowcu po zakończeniu zebrania bezrobotnych, gdzie obrzucali policję kamieniami tak, że była zmuszona użyć broni palnej, przyczem 6 osób zostało ranionych, z których 2 zmarły.** Oskarża prokurator Synoradzki, broni oskarżonych z urzędu aplikant Durynek Sąd na przedpołudniowej rozprawie przesłuchał oskarżonych, oraz 7 świadków na ogólną liczbę 33.

Po przesłuchaniu dalszych 26 świadków na rozprawie popołudniowej w procesie o zajścia w Paruszowcu o godz. 19 sąd wydał wyrok, mocą którego skazani zostali: na 1 rok więzienia Ryszard Małachowski, na 9 miesięcy więzienia Emil Marcol, Jan Czapla, Paweł Szweda, Aleksander Sosna, Ryszard Sobik, Augustyn Kolonko, Wilhelm Kowalski i Robert Lipka, na 6 miesięcy więzienia Tomasz Marcol, na 4 miesiące więzienia Emil Skiba. Jeden z oskarżonych Józef Mostek uwolniony został od winy i kary.

Szpiedzy wysadzili prochownię pod Tokio.

Londyn. Wczoraj o świcie **wyleciała w powietrze pod Tokjo wielka prochownia**, zaopatrująca w amunicję armję japońską. Ogłuszający huk przebudził mieszkańców stolicy, którzy powybiegali w bieliźnie z mieszkań, przypuszczając, iż jest to trzęsienie ziemi.

W mieście szkody są wielkie. Popękały witryny w sklepach i lokalach publicznych, a z okien powypadały szyby. Jakkolwiek brak jest narazie bliższych szczegółów, gdyż władze wojskowe nikogo nie dopuszczają do miejsca katastrofy, wiadomo jednak, że **eksplozja pociągnęła za sobą mnóstwo ofiar. Liczba zabitych jest podawana na 40 osób.**

Budynki, położone w pobliżu składów amunicyjnych, znikły z powierzchni ziemi. Nad miejscem wybuchu ukazała się **chmura żółtego dymu, który na chwilę zaciemnił światło słoneczne.** Do miasta są przywożeni ranni żołnierze i osoby cywilne. Zmobilizowano oddziały Czerwonego Krzyża i prywatne zrzeszenia lekarskie. Według obiegających pogłosek, **wybuch jest dziełem agentów obcego mocarstwa.** W pobliżu katastrofy aresztowano dwu podejrzanych Koreańczyków, którzy dają sprzeczne wyjaśnienia.

Wybuch wywołał w stolicy Japonji przygnębiające wrażenie.

Tragedja uciekinierów z Bolszewji.

Dniem i nocą rozgrywają się na granicy rosyjsko-rumuńskiej straszliwe tragedje. Uciekinierów z kraju nędzy bolszewickie straże graniczne mordują bez litości. Tym nielicznym wycieńczonym i wygłodzonym do ostatnich granic, którym udało się cało przedostać w granice Rumunji, społeczeństwo urządza skromne przyjęcia, jak to widzimy powyżej.

Ostatnia kronika.

Zapowiedź obniżek płac w hutnictwie.

Katowice. U komisarza demobilizacyjnego inż. Maskego toczyły się w dn. wczorajszym wstępne rokowania między dyrekcją huty „Baildon" a przedstawicielami związków zawodowych w sprawie 11 procentowej obniżki płac robotniczych w tejże hucie. Układy powyższe nie dobiegły do końca i **rozpatrywane będą podczas ogólnej obniżki płac, jaka niebawem nastąpi w hutnictwie żelaznem.** (l)

Zakazany owoc.

Katowice. W nocy z 18 na 19 bm. na odcinku Brzeziny Śląskie straż graniczna przytrzymała **szajkę przemytników, złożoną z 9 osób,** usiłujących przemycić z Niemiec do Polski większą ilość owoców. Towar został skonfiskowany. Wszystkich przemytników, pochodzących przeważnie z powiatu bedzińskiego, pociągnięto do odpowiedzialności karnej. (t)

Przemyconą sacharynę fałszowali piwo.

Katowice. Ostatnio funkcjonarjusze lotnej kontroli przy wydz. skarb. Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego ustalili, że w kilku hurtowniach piwa **na Śląsku rozlewane jest piwo o niewłaściwym smaku.** Analiza próbek wykazała, że **piwo to zostało sporządzone na sacharynie i pochodziło z niektórych browarów Zagł. Dąbrowskiego,** a mianowicie z browarów „Korona", „Grodziec" i „Sulików". Równocześnie stwierdzono, że niektóre fabryki wody sodowej używają sacharyny do wyrobu lemoniady. Są to fabryki „Benedikto" i „Specjalność" fabryki Londnera, Bruxnera, Kosami i Cuglewskiego. Właściciele tych browarów jak i fabryk wody sodowej pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej za uszczuplenie dochodów skarbu państwa przez niepłacenie podatku od cukru. **Używana przez nich sacharyna pochodziła z przemytu.** (t)

Kpią sobie z landrata Cichoriusa.

Tarn. Góry. W dniu wczorajszym nadesłano staroście w Tarn. Górach jeden egzemplarz czasopisma, wychodzącego w Berlinie, pod tytułem: „Das andere Deutschland" nr. 16 z dnia 16 kwietnia 1932 r. Na egzemplarzu tym naklejoną była karteczka, wskazująca na artykuł pod tytułem: „Landräte lernt Erdkunde". W artykule tym autor Heinz Kraschutzki przedstawia, jak dostał się list landrata w Elblągu Cichoriusa do rąk polskiego starosty, podaje opis całej odezwy i w szyderczy sposób wydrwiwa Cichoriusa oraz podobnych jemu starostów niemieckich. W końcu zaleca autor polskiemu min. spraw. wewnętrznych udzielenia landratom niem. lekcyj z geografji. (t)

Bankructwo banku.

Opole. Pisma niem. donoszą z Śląska Opolskiego, że w Głubczycach zamknął wczoraj okienka kasowe Głubczycki Bank Związkowy. Bank zapropowonał wszczęcie postępowania ugodowego. (t)

Delegacja naczelnych władz harcerstwa u Pana Prezydenta.

Warszaaw. Prezydent Rzplitej przyjął wczoraj delegację naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego z prezesem wojewodą Grażyńskim na czele, która prosiła Pana Prezydenta o przyjęcie protektoratu nad międzynarodowym zlotem harcerzy-żeglarzy, mającym się odbyć w Polsce w sierpniu b. r.

Umowa zarobkowa w bielskim przemyśle sukienniczym nie doszła do skutku.

Bielsko. Bawił tu radca ministerstwa pracy i opieki społecznej Ulanowski, który konferował z przedstawicielami przemysłu sukienniczego **w sprawie nowej umowy zbiorowej, do zawarcia której dotąd nie doszło.** Przemysłowcy nie dali jeszcze wiążącej odpowiedzi. Natomiast ilość umów indywidualnych, zawartych już w przemyśle sukienniczym, po wygaśnięciu dawnej umowy zbiorowej, co, jak wiadomo, nastąpiło z dniem 1 bm. — wzrosła do kilkunastu. **W umowach tych obniżono zarobki przeciętnie o 10 proc.** (t)

Wiece polskie na Śląsku Opolskim cieszą się powodzeniem.

Opole. W ubiegłą niedzielę odbyły się w całym szeregu wiosek wszystkich prawie powiatów Śląska Opolskiego wiece wyborcze, zwołane przez Pol. Katol. Partję Ludową. **Udział w wiecach był naogół bardzo dobry.** W niektórych miejscowościach komuniści i hitlerowcy starali się wiece polskie rozbić. (t)

Bankructwo Kreugera.

nie przestaje zajmować umysły całego świata. Specjalna komisja (obrazek) badająca stan przedsiębiorstwa Kreugera, odkrywa raz po raz sensacyjne oszustwa, sięgające nieraz grubych miljonów, które popełniał zmarły śmiercią samobójczą Kreuger.

Książę i żebrak

POWIEŚĆ.

54) (Ciąg dalszy.)

Powoli wyszedł z więzienia, zostawiając starca. Wtedy ten ostatni ukląkł przed Milesem i wyszeptał:

— Dzięki Bogu, żeś powrócił jeszcze, mój szlachetny panie. Żyjesz, a od siedmiu lat opłakiwałem śmierć twoją! Poznałem cię za pierwszem spojrzeniem. Jak ciężko mi było udawać obojętność i tamtego zapewniać, że widzę tu tylko wyrzutków ludzkości! Panie, jam ubogi i stary; lecz jeśli rozkażesz, to wyznam prawdę i głosić ją będę innym ludziom, choćby mnie za to powiesić miano.

— Nie — zawołał Hendon — mnie byś nie pomógł, a siebie zgubił zupełnie. Ale dziękuję ci, bo choć troszeczkę wróciłeś mi wiarę w ludzi.

Przez dni następne przychodził stary sługa częściej do więzienia, aby, jak mówił dozorcy — „nawymyślać dowoli więźniowi, który śmie udawać jego danego pana."

Odwiedziny te były bardzo przydatne, gdyż przynosił tajemnie z polecenia Hendona smaczniejsze jadło dla księcia, który nie mógł znosić więziennego wikitu. Także dowiadywali się od niego, co się dzieje poza więzieniem. Oczywiście Andrzej musiał być bardzo ostrożnym, nie zbyt często przychodzić, nie bawić długo, aby podejrzeń nie obudzić. Umiał on nawet wiadomości swe tak zręcznie podawać, że tylko Hendon je rozumiał; inni słuchacze brali jego słowa za pogróżki.

Od Andrzeja dowiedział się Miles powoli o losach całej swej rodziny w czasie jego nieobecności. Artur umarł już przed sześciu laty. Żal po nim i brak wiadomości od Milesa niszczyły zdrowie ojca. Nadszedł wreszcie list z nieszczęśliwą, żałobną wieścią. Cios ten raził śmiertelnie sir Richarda; Hugo dobijał się teraz gwałtownie ręki Edity, a sir Richard, w oczekiwaniu bliskiej śmierci, życzył sobie widzieć przed zgonem połączonych Editę i Hugona. Kilkakrotnie prosiła Edita o zwłokę przynajmniej, każdą razą wypraszała sobie miesiąc jeden: wreszcie ślub nastąpił przy łożu śmierci sir Richarda. Małżeństwo nie było wcale szczęśliwem. W okolicy opowiadano sobie, iż wkrótce po pobraniu się młoda pani znalazła między papierami męża pierwsze, niezupełne nakreślenie tego nieszczęsnego listu o śmierci Milesa. Wybuchła wtedy wyrzutami, wprost rzuconemi mężowi, że sfałszowaniem listu zabił ojca, wymusił na niej poniewolne małżeństwo. Powszechnie mówią ludzie, iż Hugo z niesłychaną srogością obchodzi się z żoną, podobnie jak i ze sługami. Po śmierci ojca sir Hugo odrzucił zupełnie podstępną maskę dobroci który za się był okrywał; wszyscy od niego zależni okrutnego i bezlitośnego mają w nim pana.

Przypadkiem wypowiedział także Andrzej wieść która niezmiernie podziałała na króla i wzruszyła go:

— Utrzymują — opowiadał starzec — że król jest chory na umyśle. Ale na miłość boską nie powtarzajcie nikomu, że słyszeliście to ode mnie. Kto o tem mówi, dostaje się w ręce kata.

Błyszczącem okiem spojrzał król na starca, potem zawołał:

— Król ma umysł zdrowy, dobry człowieku; dla ciebie zaś byłoby lepiej, żebyś się nie zajmował rzeczami zbyt od ciebie dalekiemi, nie powtarzał plotek kłamliwych, będących zdradą stanu.

— O co temu młodemu właściwie chodzi? — zapytał Andrzej zdziwiony. Hendon dał mu znak, aby więcej o tem nie mówił. Staruszek przeszedł do innych wiadomości:

— Zmarły król za kilka dni — 16-go, jak ludzie mówią — będzie pochowany w Windsorze. Młodego władcę ukoronują 20 w Westminsterze.

— Zdaje mi się, że najpierw muszą go odszukać — rzekł król. — Zapewne czynią o to wszelkie zabiegi?

— Co... — Andrzej nie dokończył zdania, powstrzymany znowu ostrzegającem spojrzeniem Hendona. — Sir Hugo chce także być obecnym przy koronacji — mówił starzec dalej. — Jest on w łaskach u lorda protektora i spodziewa się, że przy tej okoliczności będzie parem mianowany.

— Jakiego lorda protektora? — zapytał król.

— Jego wysokości księcia Somerset. Mój Boże, przecież jest tylko jeden, Lord Seymour, hrabia Herford.

— Odkądże on został księciem i lordem protektorem? — zapytał król ostrym głosem.

— Od ostatnich dni stycznia.

— Proszę cię, kto go mianował?

— Rada tajna z przyzwolenia króla.

Kronika bieżąca

Środa **20** kwietnia

Św. Wiktora z Marsylji, męczennika. **Św. Agnieszki,** dziewicy zak. św. Domin.

Kalendarz słowiański: Czesław.

Jutro czwartek, 21 kwietnia: Św. Anzelma, dr. Kościoła, biskupa.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 4,42;	o godz. 18,45.
Księżyca	o godz. 18,42;	o godz. 4.13.

Pełnia księżyca o godz. 22, min. 27, sek. 6.

Z historji śląskiej.

20 kwietnia. 1888. J. Em. biskup Jerzy Kopp, wystawił dokument o ustanowieniu **parafji przy kościele św. Trójcy w Bytomiu. — 1903. W Michałkowicach** odbyło się uroczyste poświęcenie i położenie kamienia węgielnego pod nowy kościół. — **1908.** Odbyło się **w Nędzy** w Raciborskiem uroczyste poświęcenie i położenie kamienia węgielnego pod nowy kościół. Aktu tego dokonał **ks. Alojzy Reif z Markowic.** Kazanie polskie wygłosił ks. prob. Antoni Smykała z Raciborskiej Kuźni, po niemiecku ks. prob. Reif.

*

W roku: 1692. Budowa klasztoru dla OO. Franciszkanów **w Raciborzu** na Wielkiem Przedmieściu, została ukończona. Tymczasowo mieli kościółek z drzewa. — **1693.** Sześćset brandenburczyków rozbiło obóz w okolicy **Rud** na G. Śląsku. — **1693.** Mocą dekretu cesarza Leopolda I. były wzbronione wizytacje zakonów, przez komisarzy, wyznaczonych przez generała zakonu. — **1697. W Tworkowie** koło Raciborza odbyła się konsekracja kościoła św. apostołów Piotra i Pawła i św. Małgorzaty, której dokonał ks. biskup - sufragan Jan Brunetti. — **1697. W Raciborzu** odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod nowy kościół klasztorny. — **1697. W Ziemięcicach** w Gliwickiem odbyła się wizytacja kościoła. Proboszczem wówczas był Tomasz Ciosowski, liczący 49 lat. — **1698. W Brzeźnicy** w pow. raciborskim już istniała szkoła.

— Fundusz inwestycyjny Polskich Kolei Państwowych. Rozporządzenie o funduszu inwestycyjnym przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe, które weszło w życie w ostatnich dniach, przewiduje użycie wpływów z tego funduszu na szereg robót kolejowych. Przewidziana jest więc m. in. budowa nowych linij kolejowych na podstawie ustawowych upoważnień, budowa rozszerzanie i ulepszanie objektów na kolejach istniejących, nabywanie nieruchomości, oraz powiększanie taboru i inwentarza, odbudowa zniszczonych w czasie wojny linij, budowli i urządzeń kolejowych itd.

— Szkody przy przymusowem lądowaniu samolotów. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie w sprawie obliczania szkód, wyrządzonych przez przymusowe lądowanie samolotów na terenach uprawnych.

Wobec braku odpowiedniej ilości lotnisk pomocniczych, wypadki przymusowego lądowania statków powietrznych zdarzać się mogą względnie często. Ponieważ szkoda wyrządzona skutkiem przymusowego lądowania samolotu nie jest zazwyczaj znaczna, przyczem instytucje lub osoby użytkujące samolot nie uchylają się od wynagrodzenia strat, pożądane jest likwidowanie tego rodzaju spraw w drodze sądowej.

Z kwestją tą łączy się sprawa oszacowania wyrządzonych szkód, zarówno przy postępowaniu ugodowem, jak i przy wniesieniu sprawy do sądu. Właściciele gruntów zwracają się zazwyczaj z żądaniem stwierdzenia strat do władz gminnych, które nie posiadały dotychczas kryterjum przy obliczaniu wyrządzonych szkód. Wobec tego, ministerstwo spraw wewnętrznych ustaliło tablicę orjentacyjną, według której oblicza się należy straty, wynikłe skutkiem przymusowego lądowania samolotu. Na tablicy tej określona jest w kilogramach ilość plonu zniszczonego na jednym arze gruntu. Stosownie do ceny rynkowej za kilogram zniszczonych płodów (pszenicy, żyta, jarzyn itd.), oraz do wielkości zniszczonego terenu oblicza się poniesione przez właściciela gruntu straty. Jednocześnie ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wojewodom poucenie władz gminnych o właściwem postępowaniu w tego rodzaju sprawach.

Z Cieszyńskiego.

Rekolekcje dla służących.

Cieszyn. W kościele oo. Bonifratrów od niedzieli, dnia 24 do środy, dnia 27 kwietnia włącznie, odbędą się rekolekcje dla służących. W niedzielę po nieszporach o godz. 16.30 pierwsze kazanie, w poniedziałek i wtorek kazania rekol. o godz. 8 wiecz. — W środę, w dzień św. Zyty, patronki służących Msza św. i wspólna Komunja o godz. 5. — Kazania rekolekcyjne wygłosi ks. rektor Józef Bok T. J. prezes Stow. św. Zyty. Wszystkie katolickie służące prosimy o wzięcie udziału w tych rekolekcjach. Zwracamy się także z uprzejmą prośbą do Pań i Gospoś z Cieszyna i najbliższej okolicy, by nie utrudniały, ale raczej ułatwiły swym służącym wzięcie udziału w rekolekcjach, które między innemi mają także na celu pobudzić je do sumiennego spełniania swych obowiązków.

W gościnie u Sokołów.

Cieszyn. Należy się parę słów i trochę miejsca na sprawozdanie o ostatniem „Święconem" w Sokole cieszyńskim. **Uroczystości takie tylko przyczyniać się mogą do budowania zgody i jedności w obecnych ciężkich czasach nienawiści bratniej,** potęgowanej jeszcze kryzysem gospodarczym. Uroczystość, połączona z aktem wręczenia dyplomów na członków honorowych, wzorowa przygotowana i pięknie przeprowadzona, zgromadziła, jak na Cieszyn, bardzo liczne rzesze przedstawicieli społeczeństwa polskiego. Wśród przybyłych na uroczystość zauważyliśmy przedstawicieli władz, urzędów i bratnich związków. Byli delegaci Związku rezerwistów wojskowych, Związku Strzeleckiego, Federacji, Związku Powstańców, Młodzieży Katolickiej, Zw. oficerów i podoficerów rezerwy, straży pożarnych, okręgu sokolego i bratnich gniazd. Miło było rzeczywiście patrzeć na piękną zabawę i szczere wzajemne poszanowanie różniących się często związków. Na terenie gniazda cieszyńskiego czuli się wszyscy jak u siebie w domu. Dyplomy członków hon. otrzymali hr. Adam Zamoyski, prezes Sokolstwa Polsk., śp. prof. Hajduk Feliks, b. dow. komp. śląskiej w Legjonach, b. naczelnik i instruktor wojskowy w stałych drużynach sokolich, śp. dyr Wojciech Marek, wychowawca kilku pokoleń polskich z ostatnich lat przedwojennych, zasłużony organizator chóru ! dowódca kompanji milicji śląskiej, prof. Zielina Gustaw (gimn. Orłowa w Czechosłowacji), b. naczelnik Komendy Legjonu Śląskiego, obecnie naczelnik Zw. Sokołów Polskich w Czechosłowacji, prof. Jan Madej, b. nacz. stałych drużyn sokolich na terenie Białej-Bielska w latach 1912—14, Rudolf Żabka, zasłużony skarbnik Komendy Legjonu z 1912 i 1914 r. Artystycznie wykonane dyplomy powszechną zwracały uwagę. Dekoracja sali i stołów, serdeczność gospodarzy i gospodyń-pań i panien, piękny program, doborowy zespół orkiestry wojskowej — wszystko to wprowadziło na salę miły, serdeczny nastrój, który utrzymał się do końca. Cześć aranżerom za piękny wieczór!

Przygotowania do uroczystego obchodu święta Trzeciego Maja.

Bielsko. W Bielsku i Białej utworzyły się komitety obywatelskie dla przygotowania uroczystości 3 Maja. W skład komitetów weszli przedstawiciele ludności polskiej, niemieckiej i żydowskiej oraz reprezentanci wszystkich warstw. Oba miasta wyłoniły wspólny komitet wykonawczy, który zajmie się przygotowaniem programu święta państwowego. W dn. 3 Maja urządzone zostaną m. in. bezpłatne przedstawienia, zabawy i bufety dla bezrobotnych. (t)

Bielsko siedzibą „Filharmonji śląskiej".

Bielsko. Utworzył się tu komitet organizacyjny dla powołania do życia towarzystwa muzycznego. W skład nowego towarzystwa wejdzie istniejąca tu już od kilku lat orkiestra symfoniczna Tow. Teatru Polskiego. Walne zebranie konstytuujące nowego towarzystwa odbędzie się dnia 27 bm. Nowa placówka otrzyma prawdopodobnie nazwę „Filharmonji śląskiej". (t)

Niespodzianka.

Istebna. Dnia 20 marca b. r. poraz pierwszy S. M. P. w Istebnej odegrało w sali p. Gazura dramat biblijny p. t. „Męka Pańska" ks. Szyca. Amatorki i amatorzy wywiązali się ze swoich ról bardzo dobrze. Całość wypadła nadspodziewanie. O ile nam wiadomo, to publiczności ta sztuka się bardzo podobała, a dowodem tego jest — że niektórzy nawet trzy razy byli na tej sztuce. Cztery razy była grana, a sala zawsze była wypełniona po brzegi. Nawet jeszcze proszono, aby odegrać w Koniakowie. Na żadnej imprezie w Istebnej nie było tylu gości, co na tej. A więc stąd wniosek, że lud nasz góralski oddawna pragnął i pragnie taką rzecz zobaczyć obrazowo przedstawioną na scenie. A co za tem idzie, że poziom religijny i moralny u nas stoi jeszcze dzięki Bogu wysoko, że my kochamy naszą religję i pragniemy ją dokładnie poznać. Świadczy o tem ta grobowa cisza w czasie przedstawienia, która panowała przez cały czas akcji na scenie; a co najważniejsze, że nawet w czasie pauz nikt się nie ośmielił przemówić głośniej chociażby jednego słowa. Ta cisza, ten płacz są dla nas druhów najlepszą zachętą, a z drugiej strony sowitą zapłatą za naszą pracę. Te gorące słowa podziękowania wypowiedziane przez publiczność na zakończenie każdorazowego przedstawienia są dla nas otuchą i pociechą w dalszej pracy. Trudna to była sztuka i na wielkie rzeczy żeście się porwali wy młodzi druhowie S. M. P. w Istebnej, ale macie za to uznanie wśród społeczeństwa. Każdy przyłożył do tego swoją rękę, aby całość wypadła jak najlepiej. Za to zarząd S. M. P. Istebna składa serdeczne dzięki p. naucz. Sikorze, p. Rychłowej, Baronowej, Baronowi, dziewczętom z kongregacji, druhom senjorom Wawrzaczowi, Zoniowi, Suszce i innym, oraz druhom S. M. P. Obecnie jużeśmy rozpoczęli pracę nad przyszłą imprezą, która znów będzie miłą niespodzianką w naszej górskiej okolicy. Druhowie! W jedności siła, a więc jednością w pracy dajmy przykład i wzór pracy w stowarzyszeniach. „Gotów". **X.**

Województwo śląskie.

*** Wyjazd wojewody Grażyńskiego do Warszawy.** Wczoraj rano p. wojewoda dr. Grażyński odleciał samolotem do Warszawy w sprawach urzędowych.

*** Zmiany w administracji państwowej na Śląsku.** W śląskim urzędzie wojew. przeniesieni zostali w stan spoczynku, pozostający w stanie nieczynnym: radca wojewódzki VI st. sł. w urzędzie wojewódzkim Śląskim **Troska** Aleksy, z dniem 1. II. br., radca wojewódzki VI st. sł. w urzędzie wojewódzkim śląskim **Zajeski** Adam, z dniem 1. II. br., sekretarz VII st. sł. **Przybyła** Jan z dniem 17. II. br. Przeniesieni zostali referendarz VII st. sł. **Szczek** Stanisław ze starostwa powiatowego bielskiego do starostwa powiatowego augustowskiego dnia 1. II. 1932 r., referendarz VII st. sł. **Skrzypiec** Oskar ze starostwa powiatowego rybnickiego do starostwa powiatowego lubinieckiego, dnia 29. II. 1932 r., referendarz VII st. sł. **Dr. Łukowiecki** Adolf ze starostwa powiatowego lublinieckiego do starostwa powiatowego rybnickiego, dnia 29. II. 1932 r. (t)

*** „IX Tydzień Lotniczo-Gazowy" odbędzie się od 5—12 VI. 1932 roku.** W dn. 5—12 czerwca br. odbędzie się na terenie całej Polski „IX Tydzień Lotniczo-Gazowy", organizowany przez L. O. P. P. Prace są w pełnym toku i we wszystkich komitetach ligi czynione są przygotowania do tej wielkiej imprezy propagandowej, której głównem zadaniem jest zwiększenie liczby członków L. O. P. P. i doraźne wydatne zasilenie jej funduszów. W okresie tygodnia na terenie całego województwa odbędą się pokazy i zawody lotnicze, ćwiczenia z zakresu obrony przeciwgazowej, pochody i zbiórki uliczne, odczyty, akademje, przedstawienia i t. p. Wszędzie prowadzona będzie na wielką skalę akcja zjednywania nowych członków i zbierania funduszów drogą dobrowolnego opodatkowania się, sprzedaży nalepek, ofiar całego społeczeństwa. Jesteśmy przekonani, że społeczeństwo śląskie, znając cele i zadania L. O. P. P. poprze jaknajbardziej tę akcję i weźmie w niej liczny udział. (w)

*** Miesięczny bilans ukróconego przemytu.** Śl. straż graniczna w ciągu miesiąca marca przytrzymała za przemycanie towaru z Niemiec do Polski około 700 osób. Wartość przemyconego i skonfiskowanego towaru wyniosła około 150 tys. zł. W wyniku przeprowadzonej kontroli po sklepach i składach zakwestjonowano rachunki nieostemplowane na sumę około pół milj. zł. (t)

*** Nakazy płatnicze na zryczałtowany podatek przemysłowy.** Wydział skarbowy śląsk. urzędu wojewódzkiego donosi, że na terenie województwa śląskiego zgodnie z rozporządzeniem ministra skarbu rozesłane zostały nakazy płatnicze na zryczałtowany podatek przemysłowy na lata 1932 i 1933 od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw oraz, że w urzędach skarbowych, gminnych i magistrackich wyłożone zostały listy imienne płatników, podlegających powyższemu podatkowi, do wglądu na przeciąg 4 tygodni od 31 marca 1932 r. począwszy. Od nakazów płatniczych przysługuje płatnikom prawo wnoszenia odwołań w terminie do dnia 1 maja 1932 roku włącznie. Zryczałtowany podatek płatny jest w czterech równych ratach w terminie do 15 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 15 grudnia 1932 i 1933 r. Niewpłacone w terminie raty zryczałtowanego podatku będą ściągnięte przymusowo wraz z karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnemi.

*** VI-te walne zgromadzenie delegatów Związku zrzeszeń urzędników komunalnych.** Na dzień 24 kwietnia zwołano do Rybnika zjazd delegat. Związku zrzeszeń urzędników i pracowników komunalnych wojew. śląskiego. Zjazd rozpocznie nabożeństwo w kaplicy ks. ks. misjonarzy o godz. 9. O godz. 10,30 otwarcie zgromadzenia w sali rady miejskiej. W programie przewidziany jest referat dr. Orlańskiego wiceprezesa Zrzeszenia zw. zaw. pracowników miejskich Rz. P. Po przerwie obiadowej t. j. o godz. 15 dalszy ciąg obrad. (w

*** Zakaz sprzedaży alkoholu.** Rozporządzeniem wojewody śląskiego zostały zakazane sprzedaże detaliczne i podawanie napojów alkoholowych o zawartości większej niżeli 4.5 proc. alkoholu w czasie głównego poboru wojskowego. codziennie do godz. 15: a) na obszarze gmin, w których urzędują komisje poborowe, przeprowadzające pobór główny w roku 1932, w dniach urzędowania tych komisyj, oraz b) an obszarze każdej gminy w dniach, w których stosownie do szczegółowego planu poboru w roku 1932, jest ona obowiązaną do przedstawienia poborowych komisji poborowej.

*** Ks. Pszczyński nie płaci podatków i jeszcze... skarży — Polskę.** Prasa niemiecka donosi, że ks. Pszczyński wniósł znowu na Polskę skargę podatkową do

Rady Ligi Narodów. Skarga ta ma być przedmiotem obrad na majowej sesji Rady Ligi. Prasa niemiecka oczywiście w tendencyjny sposób przedstawia materjał tej skargi. Idzie tu o skargę przeciwko śląskiemu urzędowi wojewódzkiemu z powodu wymiaru podatku dochodowego za rok 1930, a to na podstawie własnych zeznań ks. Pszczyńskiego. Ks. Pszczyński oczywiście nie zapłacił tego podatku ani zaliczki na ten podatek mimo wezwań, wobec czego śląski urząd wojewódzki zmuszony był zająć tytułem zaliczki na ten podatek część należności, przypadającej księciu od spółki parcelacyjnej „Ślązak" za sprzedaż majątku Krzyżowice. Prasa niemiecka twierdzi, że skarga skierowana jest przeciw polskim władzom skarbowym na Śląsku, które rzekomo swym wymiarem zagroziły gospodarczej egzystencji ks. Pszczyńskiego oraz naruszyły konwencję genewską. Wkońcu skarga domaga się zbadania tej sprawy jeszcze na sesji majowej. (w

* **Czy eksmisja z nowowybudowanych domów jest możliwa?** Znaczna większość domów nowych wzniesiona została przy pomocy kredytowej Banku Gospodarstwa Krajowego, który ze względu na bezpieczeństwo pożyczek budowlanych musiał badać rentowność nowowznoszonych domów. Sądy w okresie miesięcy zimowych odraczały eksmisje lokatorów, mających mieszkania w nowowybudowanych domach. Ponieważ takie odraczanie zagrażało egzystencji właścicieli tych domów z uwagi na ich zobowiązania wobec Banku Gospodarstwa Krajowego, ministerstwo skarbu wydało pouczenie, wyjaśniające, że domy nowowybudowane nie podlegają ustawie o ochronie lokatorów i, że eksmisja lokatorów, uchylających się od płacenia komornego w tych domach, musi być ułatwiona i odbywać się w każdej porze roku. (w

* **Pierwsza lekcja śpiewu chóru powstańczego.** Zarząd główny Związku Powstańców Śl. zawiadamia wszystkich swych członków, iż w czwartek, dnia 21 bm. o godz. 20 w auli żeńskiej szkoły wydziałowej w Katowicach przy ul. Szkolnej 5, II. p. odbędzie się pierwsza lekcja organizowanego przy zarządzie głównym reprezentacyjnego chóru powstańczego.

Apeluje się przy sposobności do wszystkich „śpiewających" członków związku, którzy jeszcze dotąd nie zgłosili swego udziału w chórze, by przybyli na powyższą lekcję. (w

* **Siedmiuset przemytników ujętych w ciągu marca rb.** Śląska straż graniczna przytrzymała w miesiącu marcu rb. 700 osób, przemycających towar z Niemiec do Polski. Wartość przemyconego i skonfiskowanego towaru wynosi około 150.000 zł. Po sklepach i składach zakwestjonowano rachunki na sumę około pół miljona. (w

Z Katowickiego

Uroczystość św. Zyty.

Katowice. Stow. św. Zyty obchodzi dnia 24 kwietnia uroczystość swej patronki. Z okazji tej uroczystości odbędą się 3-dniowe nabożeństwa wieczorne o godz. 8 w kościele N. M. P. a to w środę 20, czwartek 21 i piątek 22 kwietnia. W niedzielę, dnia 24 bm. rano o godz. 5,45 Msza św. z generalną Komunją św. O godz. 5 po południu tego samego dnia odbędzie się uroczyste zebranie na sali Domu Związkowego, za wstępem 1 zł. Program będzie urozmaicony różnemi niespodziankami. Członkinie i pozamiejscowych uprasza się o jak najliczniejszy udział, przedewszystkiem niech przybędą członkinie te, które mają być przyjęte do grona stowarzyszenia. Książeczki „Nabożeństwo do św. Zyty" można nabyć w sekretarjacie w Domu św. Zyty, po cenie 25 groszy. (w

Zawody szachowe.

Katowice. W niedzielę wieczorem w lokalu automobilklubu śląskiego odbyły się zawody szachowe pomiędzy reprezentacją szachistów Wojew. Śl. i Zagł. Dąbrowskiego a reprezentacją Krakowa. Zawody odbywały się przy 17 szachownicach i trwały około 6 godzin. Zwycięstwo odniosła reprezentacja Krakowa w stosunku 9:8. Dnia 5 czerwca odbędzie się rewanżowe spotkanie w Krakowie. (t)

Uroczystości św. Jerzego na Śląsku.

Uroczystość św. Jerzego w Bielszowicach.

Bielszowice w Katowickiem. Tegoroczne święto skautowe, dzień św. Jerzego, będzie przez wszystkie drużyny harcerskie w Bielszowicach bardzo uroczyście obchodzone. W sobotę, dnia 23 kwietnia o godz. 19 zapłonie ognisko w parku kopalnianym, przy którem odbędą się gawędy, przyrzeczenia harcerskie, śpiew, pokazy itp. W niedzielę, dnia 24 bm. o godz. 8.45 uroczyste nabożeństwo podczas którego przystąpią harcerki i harcerze do Stołu Pańskiego. O godz. 13,30 zawody sportowe, gry i zabawy harcerskie w parku kop. Wieczorem o godz. 19-ej na sali p. Weszkowej wieczornica harcerska z bardzo urozmaiconym programem. W poniedziałek o godzinie 19 w lokalu komendy hufca wieczorek dla drużynowych. We wtorek, dnia 26 bm. na sali przedszkola kop. wieczornica dla harcerzy. Miejscowe obywatelstwo, a szczególnie sympatyków harcerstwa zaprasza się na tę uroczystość harcerską.

Akademja harcerska w dniu uroczystości św. Jerzego.

Król. Huta. Na pięknej sali Katolickiego Domu Związkowego przy ul. Wolności urządzi harcerski hufiec męski uroczystą akademję z okazji święta harcerskiego. Akademja odbędzie się w nie dzielę, dnia 24 kwietnia rb. o godz. 19. Program jest bardzo obfity: Nasamprzód przemówi ks. prof. dr. Milik, a po deklamacji wygłoszony zostanie referat o św. Jerzym przez druha Bolesława Kulozika. Na dalsze punkty programu złożą się występy orkiestry harcerskiej, melodeklamacja, sztuczka teatralna z życia harcerzy, śpiew solowy oraz żywy obraz. Na akademję, która zapowiada się nader interesująco, zaprasza się wszystkich przyjaciół i sympatyków harcerstwa oraz szerokie sfery społeczeństwa. (w

Zderzenie pojazdów.

Katowice. Jadący ulicą Wawelską samochód osobowy zderzył się z furmanką, skutkiem czego tak samochód jak i furmanka zostały znacznie uszkodzone. (i)

Nowy wielbiciel Niemiec.

Katowice. Policja przytrzymała we wtorek rano na ulicy Marjackiej jeszcze jednego wielbiciela „Vaterlandu" niejakiego Józefa Dz. z ul. Górniczej, który ujemnie wyrażał się o państwie polskiem. (i)

Kto znalazł broszkę?

Katowice. W kawiarni „Otto" wzgl. przed kaw. podczas wsiadania do sam. zgubiła Scheibnerowa Wincentyna (ul. Słowackiego) broszkę złotą z brylant. wartości 10.000 zł. (p)

Przytrzymanie międzynarodowego złodzieja.

Katowice. Przytrzymano tu został międzynarodowy złodziej kieszonkowy Alfred Paszek (Katowice II). Wymienionego odstawiono do sądu grodzkiego w Katowicach celem odbycia 5 miesięcy kary więzienia. (p)

Okradli siostrę zakonną.

Katowice. Podczas wsiadania do tramwaju na przystanku przy ul. 3-go Maja skradziono z kieszeni fartucha pewnej siostry zakonnej torebkę skórzaną z zawartością 110 zł. oraz pół guldena gdańskiego. (p)

Z Król. Huty

Stypendja dla uczni szkół wyższych.

Król. Huta. Magistrat na swem ostatniem posiedzeniu uchwalił zwrotne stypendja dla niezamożnych uczniów wyższych uczelni. Odnośni reflektanci muszą uzupełnić deklaracje, według której zobowiązani będą po ukończeniu nauki zwrócić pobraną kwotę. (i)

Przejechany na ulicy przez samochód.

Król. Huta. W ubiegłym tygodniu zdarzył się tu niecodzienny wypadek. Mianowicie chory od dłuższego czasu na epilepsję mieszkaniec ul. 3 Maja W., w czasie nowego napadu wybiegł w kalesonach ze swego mieszkania i dostał się pod koła przejeżdżającego samochodu. Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala. (i)

Obrońca prywatny Mojecki nadal nabiera ludzi.

Król. Huta. Mistrz piekarski Józef Kupka z ul. Grunwaldzkiej 14 doniósł policji, że obrońca prywatny Czesław Mojecki sprzeniewierzył na jego szkodę 179 zł., które pościągał od jego dłużników już we wrześniu ub. roku i których do tej pory nie oddał. Kiedy poszkodowany w towarzystwie swego kolegi — Mańki udał się do Mojeckiego po pieniądze, ten oświadczył im, że pieniędzy żadnych nie posiada, a w końcu nawet dość poważnie pobił Mańkę. Prywatnym obrońcą zaopiekowała się policja. Zaznaczyć należy, że jest to już drugie w tym miesiącu oszustwo popełnione przez Mojeckiego. (i)

Czyj rower?

Król. Huta. W podwórzu przy ulicy Mieleckiego 20 znaleziony został we wtorek rano rower męski marki „International". (i)

Złodzieje u zegarmistrza.

Król. Huta. Dotychczas nieznani złodzieje wybili wczorajszej nocy na szkodę zegarmistrza Berka Frydmana (ul. Mieleckiego 8) szybę okna wystawowego, skąd następnie zabrali trzy złote zegarki damskie, kilka zegarków srebrnych i niklowych, kilka sztuk złotych obrączek ślubnych oraz dwie pary nakryć na stół, poczem ulotnili się w niewiadomym kierunku. (i)

Z Świętochłowickiego

Wyrzucenie 2 000 robotników na bruk.

Świętochłowice. W poniedziałek, dn. 18 kwietnia o godz. 9 wieczorem dyrekcja huty „Falva" wywiesiła obwieszczenie wypowiadające z dniem dzisiejszym pracę około 2 000 robotnikom z wyjątkiem tych, którzy zatrudnieni są w centrali elektrycznej, w walcowni na zimno, fabryki podków oraz fabryki tlenu.

Przemytnicy w potrzasku.

Brzeziny Śl. w Świętochłowickiem. Funkcjonarjusze straży granicznej tutejszej placówki przytrzymali w dniu wczorajszym szajkę przemytników, składającą się z dziewięciu osób, która była w posiadaniu większej ilości rodzynek oraz pomarańcz pochodzenia niemieckiego. Towar skonfiskowano, zaś na amatorów południowych owoców sporządzono doniesienie do sądu. (i

Bójka na ulicy.

Brzeziny Śl. w Świętochłowickiem. Na ul. 3-go Maja na tle niesnasek rodzinnych przyszło do bójki między Pawłem Zają i Pawłem Kuśką z Brzezin, w trakcie której Zaja pchnął nożem Kuśkę kilka razy w okolicę oka. Wskutek zadanych ran Kuśkę odstawiono do miejscowego szpitala, gdzie stwierdzono, że wymieniony ma oko wybite. (p)

Nieszczęśliwy wypadek.

Ruda w Świętochłowickiem. Podczas odbywającego się odpustu właśc. straganu Józef Kliszewski przy manipulowaniu żabkami strzelającemi spowodował wybuch, skutkiem czego 10-letnia Gertruda Kołodziej odniosła poparzenia twarzy. Wym. przekazano do kliniki okulistycznej w Katowicach. p)

O obniżenie komornego.

Lipiny w Świętochłowickiem. W ubiegłą sobotę odbyło się na sali Janusza miesięczne zebranie metalowców Z. Z. Z. Referat o obecnem położeniu gospodarczem wygłosił sekretarz Bajdur. W toku dyskusji przyjęto rezolucję w której zebrani domagają się od spółki Śląskich Kopalń i Cynkowni obniżenia komornego od 14 proc. t. zn. tyle, ile robotnicy hut metalowych mieli obniżki zarobków. (i

Ciężka jest praca posterunkowego.

Kamień w Świętochłowickiem. Podczas przeprowadzenia dochodzeń w sprawie napadu na probostwo w Brzezinach, udał się posterunkowy L. do mieszkania niejakiego Arndta w Brzozowicach, gdzie w mieszkaniu jego na stole zauważył towar, pochodzący z Niemiec. Kiedy posterunkowy zamierzał towar ów zabrać, syn Arndta rzucił się na niego, bijąc go po twarzy i głowie. Gdy posterunkowemu udało się obezwładnić syna, został z tyłu napadnięty przez ojca i uderzony kółkiem od wózka w plecy. Z powodu zbytniej niskości pokoju posterunkowy nie mógł użyć broni siecznej, wobec czego wydobył rewolwer i zagroził nim napastnikom. To też poskutkowało, poczem posterunkowy udał się na posterunek po pomoc. Po przybyciu pomocy przemytu już nie było. (i)

Z Pszczyńskiego

Pobili się na weselu.

Chełm w Pszczyńskiem. Dnia 19 bm. około godz. 0.30 podczas zabawy weselnej, odbywającej się na sali Mateusza Czernika, na tle porachunków osobistych między Aleksandrem Dłubisem a Franciszkiem Radwańskim z Chełmu przyszło do bójki, w trakcie której Dłubisz pchnął nożem Radwańskiego w szyję, przecinając mu główną arterję. Skutkiem rany Radwański po kilku minutach zmarł. Zwłoki Radwańskiego odstawiono do kostnicy w Chełmie. p)

Z Rybnickiego

Przedstawienie teatralne.

Rybnik. Kongregacja Marjańska odegra w niedzielę, 24 bm. po poł. o godz. 7 na sali hotelu Świerklaniec sztukę teatralną. Przedstawiona zostanie sztuka pt. „Dla Chrystusa", z dziejów prześladowań pierwszych chrześcijan. Bilety można przedtem nabyć u p. Malika. Poleca się tak ze względu na treść sztuki, jak i cel, na który dochód z przedstawienia jest przeznaczony, przybycie na przedstawienie.

Warsztat stolarski poszedł z dymem.

Rybnik. W niedzielę rano koło godziny 6 powstał w warsztacie stolarskim p. Kwaśnioka przy ul. ks. Damrota ogień. Przybyłym strażom miejskiej i huty Silesia udało się pożar wnet stłumić, poszkodowany ponosi jednakże dosyć poważne straty, gdyż prace będące na ukończeniu, zostały przez ogień zniszczone. (w)

Ogień w stolarni.

Rybnik. Wybuchł tu pożar w stolarni Emanuela Kwaśnego. Zniszczeniu uległ warsztat stolarski, dwie szafy i różne deski wartości około 500 zł. p)

Bojkot towarów żydowskich.

Rybnik. Nieznani sprawcy rozlepili onegdajszej nocy na ulicach: Raciborskiej, Rudzkiej, św. Jana, dr. Grażyńskiego i Rynkowej nalepki o treści wzywającej do bojkotu kupców żydowskich oraz ich towarów. (i)

Działki ogrodowe dla bezrobotnych.

Czernica w Rybnickiem. Miejscowy komitet niesienia pomocy bezrobotnym wydzierżawił w tych dniach od domeny trzy morgi roli, przeznaczając ja na działki ogrodowe dla bezrobotnych gminy Czernica, którzy dotychczas nie posiadają żadnego kawałka roli, ani ogrodu. Dotychczas zgłosiło się 56 bezrobotnych z prośbą o przydzielenie im działek ogrodowych.

Z Lublinieckiego

Skradli 7 worków nawozu sztucznego.

Czarny Las w Lublinieckiem. W nocy na 15 bm. włamano się do szopy dworskiej, skąd skradziono 7 worków nawozu sztucznego wartości 147 zł. W toku przeprowadzonych dochodzeń jako sprawców ujawniono Józefa W., Stefana W. Antoniego Cz. z Rudnik Wielkich, pow. Zawiercie. Jeden worek skradzionego nawozu znaleziono za stodołą Antoniego Cz., który zwrócono poszkodowanemu, zaś W. w międzyczasie nawóz wysiali na pole.

Akcja ratownicza dla rolnictwa.

Od pierwszego kwietnia r. b. **we wszystkich miastach wojewódzkich zostały uruchomione biura wojewódzkie do spraw finansowo-rolnych.** Zadaniem ich jest wyjaśnianie rolnikom, jakie uprawnienia otrzymali na podstawie nowych ustaw; w wypadkach kiedy sam rolnik nie potrafi wyzyskać tych uprawnień, biura powinny same zająć się interesami danego rolnika, aby obronić go czy to przed natarczywością wierzycieli, czy też przed złem zastosowaniem przepisów ustawy ze strony urzędów.

Oczywiście dostęp do komitetów wojewódzkich jest dla włościanina o tyle utrudniony, że zazwyczaj dzieli go od miasta wojewódzkiego daleka i dość kosztowna droga. To też w niedługim czasie będą musiały powstać odpowiednie organizacje powiatowe, których zadaniem byłoby wykonywanie opieki w stosunku do małych warsztatów rolnych. Zanim to nastąpi należy się zwracać, albo w drodze pisemnej do biur wojewódzkich, albo też do powiatowych organizacyj rolniczych, które pracują w ścisłem porozumieniu z biurami wojewódzkiemi.

Każdy rolnik sam jednak powinien wiedzieć, że **na podstawie nowych ustaw nie wolno za żadne podatki, ani za żadne długi zajmować inwentarzy zarówno martwych, jak i żywych,** a gdyby takie zajęcie nastąpiło z powodu nieświadomości komornika, to wówczas należy najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od daty zajęcia wnieść skargę do sądu na czynności komornika.

Również trzeba wiedzieć, że **komornik nie ma prawa sam szacować majątku tak ruchomego, jak nieruchomego.** Jeżeli wierzyciel i dłużnik nie pogodzą się co do oszacowania, wówczas komornik jest obowiązany zawezwać biegłych, których dostarczy biuro wojewódzkie, względnie miejscowa organizacja rolnicza i dopiero ci biegli ustalą wartość egzekwowanego majątku.

W żadnym wypadku licytować nie wolno oddzielnie inwentarza żywego i martwego od samego gruntu. Licytacja musi być przeprowadzana równocześnie.

Ostatnio ministerstwo skarbu zastosowało cały szereg ulg w spłacie podatków. **Obowiązuje bezwzględnie wpłacenie pierwszej raty podatku gruntowego za bieżący rok podatkowy.** Jeżeli ktoś z włościan posiada jakiekolwiek zaległości w podatkach i nie ma gotówki na ich zapłacenie powinien, albo napisać do biura wojewódzkiego, albo też zwrócić się osobiście do miejscowej organizacji rolniczej i wtedy otrzyma wyjaśnienie, czy w stosunku do jego zaległości dadzą się zastosować przyznane przez ministerstwo skarbu ogólne ulgi, względnie czy są podstawy do wystąpienia o utrzymanie ulgi osobistej.

Sprawa ta jest bardzo ważna wobec braku gotówki na wsi i wobec tego, że zaoszczędzony grosz może być koniecznie potrzebny dla wykonania prac wiosennych i pokrycia związanych z niemi wydatków, jak n. p. ziarno siewne, nawozy sztuczne i t. p.

Ze spraw szczególnie interesujących drobnego rolnika, które zostały również rozwiązane ostatnio wydanemi ustawami, trzeba wymienić pewne zmiany, jakie zaszły w przepisach dotyczących parcelacji gruntów. Zostały mianowicie zniesione ograniczenia, ustalające, że nabywcą ziemi mógł być tylko gospodarz posiadający nie więcej niż 20 ha gruntu. Obecnie natomiast **każdy z rolników ma prawo, o ile będzie w pobliżu przeprowadzana parcelacja, dokupić trochę ziemi dla zaokrąglenia swego gospodarstwa.** Ponieważ przy takiej parcelacji gruntu będą zazwyczaj obciążone długami dawnego ich właściciela, należy przy nabywaniu być ostrożnym i zawsze poradzić się albo biura wojewódzkiego, albo miejscowej organizacji rolniczej.

W każdym razie musimy stwierdzić, że zarówno wymieniane już biura wojewódzkie, jak i ostatnio wydane ustawy, mogą być wykorzystane przez drobnych rolników. Możliwem to będzie tylko wtedy, jeżeli włościanie, nie czekając aż przyjdą na nich specjalnie trudne terminy, zaczną odrazu zgłaszać się do biur wojewódzkich w celu zbadania, czy nie mogłyby one dopomóc im w rozwiązaniu istniejących w gospodarstwie trudności.

Śmierć „gwiazdy" filmowej.

Słynna artystka filmowa Betty Aman zmarła onegdaj, nabawiwszy się złośliwej gorączki pod czas nakręcania filmu „Orlica" w Afryce. Ś. p. Betty Amann grała również w polskim filmie. Występowała ona w „Niebezpiecznym romansie" osnutym na tle powieści Struga „Fortuna Kaspra Śpiewankiewicza".

Listy naszych Czytelników.

Z życia świetlic dla bezrobotnych.

Katowice. W niedzielę, dnia 10 bm. w sali państwowego konserwatorjum muzycznego młodzież bezrobotna świetlicy nr. 2 urządziła nader piękną wieczornicę. Na wstęp złożyły się przemówienie przewodniczącego komisji świetlicowej miejskiego komitetu dla spraw bezrobocia p. W. Sali, deklamacja własnego układu pod tyt. „Nie traćmy nadziei" świetliczanina Dudy, sztuka teatralna ks. Harazima, „Na pochyłości", monolog o dzisiejsz. młodzieży T. Pieczki i humoreska w opracowaniu świetliczanina H. Hermańskiego p. t. „Bez guzika". Aktorzy, którzy w większości poraz pierwszy stanęli na scenie, wywiązali się ze swych ról bez zarzutu. Dobra reżyserja pp. Hermańskiego i Jokischa i zespół amatorów sprawił niespodziankę. Bezrobotni z świetlicy 2-ej dali piękny dowód, że życie kulturalne nie jest im obce, że chociaż pozbawieni chwilowo pracy, nie zapominają o tem, iż nawet w najcięższych czasach przeżycia kulturalne są potrzebne i chcą być ludźmi potrzebnymi społeczeństwu. O ile więc ze strony wykonawców i organizatorów imprezy stwierdziliśmy jak najlepszą chęć, o tyle niestety w ową niedziele zawiodło społeczeństwo, które mimo nawoływań i zaproszeń przyjęło milczeniem tak piękny wyczyn bezrobotnych. Pustki zwłaszcza na pierwszych miejscach a co zatem idzie niedobór kasowy imprezy mocno zabolały wykonawców, którzy chociaż chcą wierzyć, że społeczeństwo o nich pamięta, doznali w niedzielę niemiłego zawodu. (l)

Święcone w Tow. Polek.

W. Piekary w Świętochłowickiem. Starym polskim zwyczajem urządziło Tow. Polek „święcone". W niedzielę, dnia 10 bm. po południu o godz. 5 powitała przewodn. p. Siwowa gości, naczelnika gminy p. Pudlika z żoną, zaproszony zarząd Tow. Polek z Szarleja jak i członkinie. Ślicznie wyglądały członkinie i grono małych dziewcząteк w śląskich strojach przy stołach nakrytych potrawami przyrządzonemi przez zarząd Tow. Polek. Podczas uroczystości przygrywała orkiestra. Nastepnie wygłosiła mała dziewczynka wiersz p. t. „Święcone". Na urozmaicenie programu wygłoszono monologi, duet, wykonano tańce i teatrzyk przez dzieci członkiń. Odbyła się też licytacja dwóch pięknych koszów z delikatesami, podarowanych przez p. naczelnikową oraz przez żony urzędników policyjnych. Gotówka uzyskana przez licytację przeznaczona została dla dzieci biednych członkiń, przystępujących do pierwszej Komunji św. P. naczelnik gminy wygłosił także piękne przemówienie i nadmienił o wpisie dzieci do szkoły. Mówił, ażeby członkinie wpływały na mniej uświadomionych Polaków, by ci swoje dzieci zgłaszali tylko do polskiej szkoły, bo tylko polska szkoła może dobrych obywateli wychować. Po skończonej uroczystości przewodnicząca podziękowała wszystkim ofiarodawcom za dary. Na zakończenie zaśpiewano Rotę Konopnickiej. (w

Z życia S. M. P.

Tarn. Góry. Staraniem zarządu okręgowego odbyło się w ub. piątek zebranie miejscowego patronatu, gdzie radzono nad rozwojem S. M. P. i zainteresowaniem szerszego społeczeństwa sprawami młodzieży polskiej. Zaś w niedzielę urządzono akademję propagandową na dużej sali Domu Ludowego. Przybyli wiel. ks. patron Brzoza, wicepatron okręg. p. insp. szkolny Ranoszek, dyr. szkoły górniczej p. inż. Piestrak, prezes okręg. p. Śruba i wiele matek i ojców, którym sprawa naszej katolickiej młodzieży pozaszkolnej leży na sercu. Bardzo licznie stawiła się także młodzież pozaszkolna, tak, że duża sala była pełna. Obecnych dłuższem przemówieniem powitał p. insp. Ranoszek, poczem deklamację wygłosił 8-letni Talaga. Po udatnych występach chóru kościelnego pod batutą Masarczyka zabrał głos uproszony na ten cel p. dyr. Grządziel z Król. Huty, który dla S. M. P. zawsze i chętnie chociażby najdalej śpieszy, i wygłosił ze znaną swadą bardzo ciekawy referat o zadaniach S. M. P. oraz całego społeczeństwa, ażeby obecne ciężkie czasy przetrwać bez uszczerbku w duszach naszej młodzieży. Dlatego też powinniśmy wszyscy dołożyć starań, żeby cała młodzież pozaszkolna znalazła się w szeregach S. M. P., któremu patronuje nasz św. Stanisław Kostka. Powtórne występy chóru, sokołów, oraz odegranie wesołych sztuczek, zakończyły akademję, która, daj Boże, przyniesie piękny plon. Serdeczne „Bóg zapłać" wszystkim, którzy do urządzenia i upiększenia akademji się przyczynili.

Walne zgromadzenie Macierzy Szkolnej

Cieszyn. Czem dla Śląska Górnego i Wiekopolski jest Tow. Czytelni Ludowych, a dla Małopolski Tow. Szkoły Ludowej, tem dla Śląska Cieszyńskiego jest Macierz Szkolna. Ona za czasów zaborczych była rozsadnikiem oświaty i kultury polskiej, a chlubne swe zadanie spełnia i dzisiaj, popierając wydatnie szkolnictwo polskie pod zaborem czeskim. Walne zgromadzenie Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego odbyło się w niedzielę 10 kwietnia br. w sali Domu Narodowego przy udziale 239 delegatów. Obrady zagaił prezes Gł. Zarządu p. insp. szkolny Buzek, który, powitawszy delegatów i licznych gości, streścił krótko dalszy rozwój Macierzy i jej olbrzymiej pracy w ub. roku, **składając podziękowanie za poparcie prasie miejscowej z „Gwiazdką Śląską" na czele.** Na przewodniczącego walnego zgromadzenia wybrano p. profesora Nikla z Bielska, jako prezesa najliczniejszego Koła Macierzy. Na wniosek p. insp. Matusiaka uchwalono wysłać depeszę hołdowniczą do p. Wojewody Śląskiego dr. Grażyńskiego. Przemówienia reprezentacyjne wygłosili: p. starosta Kutzner w imieniu Wojewody, p. wizytator Wysocki imieniem Wydziału Ośw. Publ. i naczelnika draRęgorowicza, a p. dyr. Feliks imieniem Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji. Zkolei p. naucz. Gustaw Morcinek ze Skoczowa, autor powieści „Wyrąbany chodnik" i laureat Śląskiej Nagrody Literackiej, wygłosił przedziwnie piękny odczyt na temat: „Znaczenie książki polskiej w uświadomieniu narodowem Śląska". Burza oklasków zagrzmiała prelegentowi w podzięce za jego natchnione słowa. Sprawozdanie z czynności Zarządu Głównego zdali p. nauczyciel Karol Bitko jako sekretarz i p. poseł Halfar jako skarbnik. Liczba kół miejscowych Macierzy w powiecie cieszyńskim i bielskim wynosi 88 z 6847 członkami. Bibljoteki kół liczą 32.379 tomów. W ciągu roku 6234 czytelników przeczytało 83.079 książek. Wygłoszono 324 odczytów, urządzono 192 przedstawień, 140 zabaw, 25 festynów i 21 wycieczek. Dochody kół wynosiły ogółem 176.234.88 zł, wydatki 151.530.81 zł. Czysty majątek kół wynosi 327.738.62 zł. Dochód Zarządu Głównego z obchodów 3 maja wynosił 12.727.20 zł, a rozchód na Macierz Szkolną w Czechosłowacji 48.417.71 zł. Bilansowy majątek zarządu Gł. wynosi 179.849 zł. Na wniosek p. dyr. Wilczka imieniem komisji rewizyjnej udzielono zarządowi głównemu absolutorjum. Wybory uzupełniające nie przyniosły zmian w składzie osobowym władz Macierzy. W wnioskach uchwalono m. in. zmianę statutu w tym sensie, że wybory prezesów kół odbędą się odtąd nie na posiedzeniu Zarządu, lecz na walnem zebraniu koła, że co roku ustępować będzie jedna trzecia członków zarządu kół zamiast całego, a liczniejsze koła będą mogły mieć Zarząd składający się z 6—18 członków. Po przedyskutowaniu szeregu życzeń kół walne zgromadzenie zakończono.

„Święcone" na Morawach.

Morawska Ostrawa. Staraniem Polskiego Związku Szkolnego wychodźtwo polskie na Morawach urządziło tradycyjnym zwyczajem w dniu 3 kwietnia br. „Święcone" w Domu Polskim w Mor. Ostrawie. W obchodzie wzięło udział około 100 osób, a m. in. konsul R. P. w Mor. Ostrawie dr. Ripa wraz z kilku urzędnikami, poseł do parlamentu praskiego E. Chobot, prezes Polskiego Zw. Szkolnego na Morawach M. Pawełek i bawiący w tym czasie w Mor. Ostrawie p. Michał Orlicz z Warszawy. „Święcone" rozpoczęło się wspomnieniem pośmiertnem 3 zasłużonych członków Zw. Szkolnego, przyczem poseł Chobot wygłosił z tej okazji przemówienie, w którem podkreślił znaczenie jedności i solidarności, które cechują ludność polską w Czechosłowacji. W imieniu konsulatu R. P. w Mor. Ostrawie zabrał głos p. konsul dr. Ripa, który w obszernem przemówieniu scharakteryzował dotychczasowe prace i charakter polskiej emigracji w Czechosłowacji, zwłaszcza zaś na Morawach i Śląsku czsł. Wyraził on radość, że wychodźtwo polskie odznacza się jednością i manifestuje ją przy każdej okazji. Pan konsul podkreślił znaczenie polskich szkół na Morawach, jedności polskich organizacyj i zaufania mas polskich robotników do swych wodzów, którzy ten lud utrzymają w wierze katolickiej, w przywiązaniu do własnego języka i własnych szkół. Głos zabrał również i miły gość z Warszawy p. Michał Orlicz, który w serdecznych słowach wyraził swą radość, że nadarzyła mu się sposobność spędzenia kilku chwil w tak miłem środowisku polskiem zagranicami kraju. Po obrzędzie poświęcenia, którego dokonał znany na tutejszym terenie przyjaciel Polaków ks. Vasica, spędzili obecni wieczór przy pogawędce, wynosząc z „Święconego" miłe wspomnienia.

Humor.

Za wielkie wymaganie.

Pan: Słuchajno Jasiu, chcę popołudniu wyjechać, więc zamów powóz. Gdyby zaś o 5 deszcz padał, to jadę już o 3, więc zastosuj się do tego.

Program radjowy.

Czwartek 21 kwietnia 1932 r.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 „Pomoc finansowa dla rolnictwa“. 12.35 Koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Komunikat LOPP. 15.25 Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół śr. (dz. Historja). 15.50 Program dla dzieci starszych. 16.20 Kurs średni języka francuskiego. 16.40 Koncert z płyt gramofonow. 17.10 „Problem wielkiego miasta“. 17.35 Koncert popołudniowy. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 „Pitagoras i jego odkrycia“. 19.35 Prasowy dziennik radjowy. 19.50 Feljeton. 20.05 Komunikaty harcerskie. 20.10 Transmisja z Kopenhagi koncertu europejskiego muzyki duńsk. 22.15—0.15 Transmisja z Teatru „Kameleon“ w Warszawie. — W przerwie komunikat meteorologiczny.

Piątek 22 kwienia 1932 r.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.20 Komunikat meteorologiczny. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Feljeton cioci Heli dla dzieci starszych. 15.25 Odczyt dla maturzysów szkół śr. (dz. Historja). 15.30 Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół śr. (dz. Literatura). 16.10 Koncert z płyt gramofonowych. 16.55 Lekcja języka angielskiego. 17.10 „Królewska miłość“. 17.35 Koncert. 18.05 Koncert. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 „Ratujmy piękno krajobrazu polskiego“. 19.40 Komunikaty sportowe. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny w Filh. Warsz. pośw. twórczości Beethovena. — W przerwie — feljeton literacki. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Sobota 23 kwietnia 1932 r.

Katowice fala 4087 m. Godz. 11.45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Poranek szk. radjowy. 12.45 Koncert z płyt gramofonow. 13.20 Komunikat meteorologiczny. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Inermezzo muzyczne. 15.25 Przegląd wydawnictw perjodycznych. 15.50 Audycja dla chorych. 16.20 Odczyt dla maturzystów „O St. Wyspiańskim“. 16.40 Skrzynka pocztowa dla dzieci. (Ciocia Hela). 17.10 „Jak zwalczać głuchotę“. 17.35 Audycja z cyklu: „Instrumenty i głos ludzki w muzyce“. 18.05 Słuchowisko dla dzieci starszych. 18.30 Muzyka dla dzieci starszych. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Mieczysław Mikuła: Feljeton sportowy. 19.20 „Najmniejsze zwierzęta“. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 „Na widnokręgu“. 20 15 Muzyka lekka. 21.55 Feljeton: „Ludzki konserwatyzm“. 22.10 Koncert Szopenowski.

Sprawy towarzystw.

Katowice-Dąb. Miejscowe koło N. Ch. Z. P. urządza w środę dnia 20 kwietnia o godz 7 wieczorem w sali p. Czupryny swe zebranie miesięczne. Uprasza się wszyskich członków i sympatyków.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.
Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.
Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.
Drukiem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Wiadomości handlowe.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 19 kwietnia 1932 r.

Dolar amerykański 8,88¹/₁₀ zł. Funt szterlingów angielskich 33,50 zł. 100 franków francuskich 35,04 zł. 100 koron czeskich 26,,32 zł. 100 lir włoskich 45,57 zł. 100 franków szwajcarskich 172,82 mk. 100 guldenów holenderskich 360,25 zł. 100 belg belgijskich 124,54 zł. 100 lei rumuńskich 5,35 zł. 100 guldenów gdańskich 174,37 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 18 kwietnia 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych za 100 kg: Żyto 26,50—26,75. Pszenica 27,75—28,00. Jęczmień na przemiał 21,75—23,75, browarowy 24,50—25,50. Owies zwykły 21,50—22,00. Mąka żytnia 65 proc. 40—41, pszenna 65 proc. 41,75—43,75. Otręby żytnie 17,25—17,50, pszenne 15,50—16,50, pszenne grube 16,50—17,50. Rzepak 32—33. Gorczyca 30—35. Wyka latowa 21,50—23,50. Peluszka 25—27. Groch Wiktorja 23—26, Folgera 32—36. Łubin niebieski 11—12, żółty 15—16. Seradela 28—30. Koniczyna czerwona 160—210, biała 320—460, szwedzka 130—150, żółta odłuszczona 150—170. Przelot 260—300. Tymoteusz 40—55. Rajgras angielski 45—50. Ziemniaki jadalne 3,50—4,00. Makuch lniany 26—28, rzepakowy 18—19, słonecznikowy 19,50—20,50.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

z dnia 18 kwietnia 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym za 1000 kg: Pszenica śląska od 254 do 264 mk. Żyto od 202 do 206 mk. Owies nowy średniej jakości i dobroci 163 mk. Jęczmień browarowy 194 do 200 mk, latowy i na przemiał 190 mk.

Nasiona (za 100 kg): Len 21,00 mk. Gorczyca 19,00 mk. Konopie 25,00 mk. Mak modry 62,00 mk.

Ziemniaki do jedzenia (za 100 kg): żółte 1,80 mk, czerwone 1,60 mk, białe 1,40 mk.

Mąka (za 100 kg): Pszenna nowa 60 proc. 36,50 mk, pszenna luksusowa 42,50 mk. Żytnia nowa 70 proc. 30,25 mk, 65 proc. 31,25 mk, 60 proc. 32,25 mk.

Ceny targowe w Pszczynie.

z dnia 19 kwietnia 1932 r.

Masło wiejskie za 1 funt od 1,60—1,80 zł masło mleczarniane za 1 funt od 1,80—1,90 zł, jaja sztuka od 0,07—0,08 zł, ser świeży 1 funt od 0,25—0,30 zł, mleko litr 0,30 zł.

Mięso. Wieprzowina za 1 funt 0,80 zł. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) od 0,90—1,00 zł. Wołowina od 0,60—0,80 zł. Cielęcina od 0,50—0,70 zł. Cielęcina bez kości 0,80 zł. Okrasa świeża od 1,00—1,20 zł. Okrasa wędzona 1,40 zł. Łój od 0,80—1,00 zł.

Jarzyny. Kapusta biała funt 0,30 zł. Kapusta modra za 1 funt 0,35 zł. Marchew za 1 funt 0,10 zł. Cebula za 1 funt od 0,20—0,25 zł. Kartofle za centnar (50 kg) 4,00 zł. Kartofle 12 funtów 0,60 zł.

Owoce. Jabłka doborowe za 1 funt od 1,00—1,20 zł. Jabłka do gotowania za 1 funt 0 35—0,50 zł. Cytryny sztuka od 0,12—0,13 zł.

Drób. Gołębie para od 2,00—2,50 zł. Gołębięta para od 1,50—2,00 zł. Kury od 2,50—5,00 zł. Gęsi od 3,50—5,00 zł.

Mąka, krupy. Mąka żytnia 1 funt 60 proc. 0,24 zł, 65 proc. 0,23 zł, 70 proc. 0,22 zł. Mąka pszenna 1 funt gładka 55 proc. 0,25 zł, 60 proc. 0,24 zł. Mąka pszenna najprzedniejsza 1 funt grysikowa 0,28 zł. Krupy jęczmienne 1 funt 0,40 zł. Krupy pogańskie 1 funt 0,40 zł. Pęczak 1 funt 0,40 zł. Kasza jagl. 1 funt 0,45 zł. Groch 1 funt 0,35 zł. Fasola 1 funt 0,35 zł. Soczewica 1 funt od 0,70—0,80 zł.

Targ na prosięta. 1 para prosiąt od 15,00—30,00 zł.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR:

Środa, dnia 20. bm.: „Candida“, występ Teatru angielskiego o godz. 20.

Piątek, dnia 22. bm.: „Interes z Ameryka“ premiera o godz. 20.

Sobota, dnia 23. bm.: „Damy i huzary“ dla szkół o godz. 15.30.

Sobota, dnia 23 bm.: „Targ na dziewczęta“ o godz. 20.00.

Teatr Polski na prowincji.

Środa, dnia 20. bm.: „Targ na dziewczęta“ w Król. Hucie o godz. 19.30.

Czwartek, 21. bm.: „Odzyskane serce“ — Bielsko o godz. 15.30.

Czwartek, dnia 21. bm.: „Noc w San Sebastjano“ Bielsko o godz. 19.30.

Piątek, dnia 22. bm.: „Noc w San Sebastiano“ Rybnik o godz. 19.30

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol (wielka sala): „Panna wdówka“

(Nowa sala): „Brygada śmierci“.

Kino Casino: „Miłość księżniczki“.

Kino Rialto: „Szanghaj Express“.

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Wielkie Hajduki. — Kino „Helios“: „Tarzan“, 2) „Wesoły porucznik“.

Kino „Colosseum“: 1) Romanse cygańskie, 2) Dramat życiowy „Przez jedną noc“.

Kino „Apollo“: 1) Ognisko, moje dzieci, moje szczęście, 2) Hout Gibson.

Kino „Roxy“: Ostatnie dwa dni księcia Bouboule „Król pucybutów“.

Z Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy.

Wyry-Gostyń. Odbyło się tu walne zebranie miejscowego koła OZPR., które zagaił prezes koła, witając przybyłego z Łazisk Średnich p. Paszka. Przewodniczył zebraniu p. Górny. Po udzieleniu zarządowi absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który przedstawia się następująco: Sitko Stanisław (prezes), Szewczyk Tadeusz sekretarz, Pająk Jerzy skarbnik, Grzegorczyk Wincenty komendant, a jako dalsi członkowie zarządu pp.: Górny Franciszek, Kontny Tomasz, Mdlich Karol, Duda Józef, Prasow Alojzy. Po wyborach zarządu p. nauczyciel Paszka wygłosił dłuższy referat o gazoznawstwie, którego członkowie z zainteresowaniem wysłuchali. W wolnych głosach poruszono sprawę zatrudnienia miejscowych członków, którzy prosili zarząd o interwencję u władz, na co otrzymali od prezesa przyrzeczenie załatwienia sprawy dla nich przychylnie. Po dłuższej dyskusji i referacie kol. prezesa zebranie zakończono.

Katowice-Ligota. Na walnem zebraniu miejscowego koła wybrano po udzieleniu absolutorjum ustępującemu zarządowi nowy zarząd w następującym składzie: Zakrzewski Franciszek (prezes), Moroń Jan, Jakubicz Piotr, Kmieciak Kuś Wincenty, Jencz Alfred, Jakubicz Wiktor, Andrzej, Ciegler Wilhelm, Talarczyk Ludwik, Mań Fr., Kściuszczyk P., Cyganek Paweł, Zipser Antoni, Kurc Walenty, Gwizdził Szymon. Po uzgodnieniu pewnych formalności zakończono zebranie hasłem „Cześć Ojczyźnie“.

Odpowiedzi redakcji.

W. P. 1.000. Jeżeli Pan uzyskał Kat. C. nie na komisji poborowej, lecz na zasadzie orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej w pułku lub t. p., to nie podlega obowiązkowi płacenia podatku wojskowego.

J. P. Pierściec 17. Pieniądze papierowe, które Pan posiada, nie mają żadnej wartości i nikt tych banknotów nie wymieni. Wobec tego przechowywanie pieniędzy papierowych z czasu przedwojennego oraz inflacji (spadku wartości pieniądza) jest bezcelowe.

L. W. W. Trzeba zwrócić się pod następującym adresem: Lebensversicherung „Friedrich-Wilhelm“ in Berlin.

Wolne posady

Dziewczyna do posług z porządnego domu może się zgłosić zaraz lub od 1 maja. Blum & Binder, Katowice ul. św. Jana 5, skład obuwia.

Potrzebni wymowni Panowie i Panie do zbierania zamówień po domach w Katowicach i okolicy. Wysoki zarobek zapewniony. Kaucja na próbki wymagana. „Wiktorja“, Katowice, Moniuszki 3.

Sprzedaże

Sprzedam gospodarstwo rolne składające się z 12 morgów gruntu i z masywnych budynków gospodarczych w Zebrzydowicach powiat Rybnik. Cena według umowy. Zgłoszenia do adminitsracji niniejszego pisma pod „100“.

Drzewka owoc. wszelkiego gatunku po cenach konkurencyjnych ma do oddania ogrodnictwo Wilkowyje powiat Pszczyna.

Sprzedam z powodu starości bardzo tanio dom murowany z instalacją elektryczną, 16 pokoji z wielkiem podwórzem, 2 chlewy i 2 ogrody. Cena według umowy. Józef Mika, Dziećkowice, ul. Główna 53, pow. Pszczyna

7 morgów urodzajnej ziemi w Koszęcinie, powiat Lubliniec, do sprzedania. Zgłoszenia przyjmuje Jan Żurek, Ruda południ. ul. Klary nr. 7.

Dom nowy z wolnem mieszkaniem sprzedam od zaraz. Piotrowice ul Wodna 22.

Pokoje

2 pokoje z kuchnią do wynajęcia w Małej Dąbrówce, ul. Siemianowicka 3.

Różne

Kieszonkowa Encyklopedja Popularna pod hasłem „Wiedza dla wszystkich“ daje materjał naukowy ze wszystkich dziedzin życia. Książka dla wszystkich! Tania, dogodne warunki. Żądajcie prospektów: „Kieszonkowa Encyklopedja Popularna“ Kraków, Józefitów 10.

Poszukuję pożyczki na I. hipotekę 4—5 000 zł. na nowowybudowany dom wartości 15 000 zł. Zgłosz. do admin. niniejszego pisma pod „K. P. 100“.

Centrum Katowice dużo pomieszczenia z małem biurem do wynajęcia. Katowice, Ligonia 20.

Do uzyskania budowlana i hipoteczna pożyczka w gotówce 6% bez zaliczki, w 6 tygodniach, 10 lat bez amortyzacji. Inż. Budow. Łukawski Bielsko, — Grunwaldzka 9, telefon 1875.

Do wynajęcia sklep spożywczy bez towaru z 2 pokojowem mieszkaniem i kuchnią. — Światło elektryczne od zaraz. Zgłoszenia Urząd pocztowy Jaworze koło Bielska.

Potrzebni inteligentni agenci-tki do sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, kaucja 30 zł., zarobek dobry. Firma „KAZAM“ Katowice, ul. św. Pawła 6.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o odnowieniu przedpłaty na maj 1932 r. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wycięcie i wypełnienie jednego z poniższych kwitów i wręczenie listowemu wraz przedpłatą jak się zgłosi przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania naszych gazet.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Opłata pocztowa	Razem
Katolik Śląski Gwiazdka Śląska	Katowice	maj 1932	1,50	0,29	1,79

imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

________ dnia ________

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Opłata pocztowa	Razem
Katolik Polski lub Górnoślązak lub Goniec Śląski	Katowice	maj 1932	3,00	0,36	3,36

imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

________ dnia ________